

Telegraful Român

Apare Marția, Joia și Sâmbăta

ABONAMENTUL:

Pe un an 24 corone.

Pe șase luni 12 cor. — Pe trei luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile să se adreseze
Administrației ziarului „Telegraful Român”, Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențe

Să se adreseze Redacției „Telegraful Român”, str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefranse se refuză. — Articole publicabile nu se însoțiază.

INSERȚIUNTE:

Un șir cu litere mărunte pentru întâia oară 30 fil,
pentru a doua-și a treia oară câte 20 fil.
Pentru inserate mai mari după învâlvă.

Maghiarii și românii

S'a scris și s'a vorbit mult în privirea interesului comun, ca neînțelegerile dintre români și maghiari, atât de păgubitoare și pentru unii și pentru alții, să înceteze, și ca buna înțelegere și armonia frățască să domnească între ei, fără să se fi atins scopul acesta nici în fața primejdiei comune; în regatul român a răsunat la dorințele și străduințele noastre umanitare și naționale cu declararea de război și invaziunea perfidă în hotarele țării noastre, încât a mai vorbi astăzi despre o înțelegere și înfrățire româno-maghiară, în ochii multora va apare de o încercare prea îndrăznească și riscată, dar și imposibilă psihologicște și moralicește. Cu toate acestea lucrul nu s'a totmai așa.

Istoria ne arată destule exemple, că popoare, care până ieri s'au război cu o dușmănie de moarte, în ziua următoare, dupăce s'au răfăcut între sine, s'au împăcat, dându-și mâna frățască, și încheind alianță pentru apărarea intereselor comune.

Interes comun au și vor avea românii și maghiarii și în viitor de apărut, au constat-o toți bărbății de stat ai acestor două popoare.

«O dorință ne cuprinde pe toți, ca neînțelegerile dintre români și maghiari să înceteze, zicea premierul de dinouăra al României, d. A. Sturdza, și ca o armonie frățască să domnească între ei, căci interesele reciproce cer, ca regatul României să înțrețină cu regatul vecin relațiile cele mai amicabile» (Discurs, Iași).

«Armonia de interese româno-maghiare, zice marele bărbat de stat, contele Ștefan Tisza, rezidă în adăncul împrejurărilor, și nu trebuie decât să depărtăm unele straturi geologice suprapuse, ce în urma desvoltărilor istorice de veacuri, a intemperiiilor, luptelor, suferințelor și neînțelegerilor acoper cu o scoarță străină substratului omogen. Dar problema aceasta reclamă muncă și pentru deslegarea acestei probleme de aceea muncesc, pentru că sunt convins că marile și statornicele interese ale națiunii maghiare cer aceasta și sunt de părere că tot la deslegarea ei trebuie să muncescă toți românii adevărați, credincioși rasei lor, pentru că și interesele naționale ale rasei românești cer aceasta.» (Discurs rostit în camera ungară la 5 Decembrie 1913).

¹ A român nejjájal szemben hirdetem szóval és tettel huz estendő őt, hogy a román és magyar nemzet között érdekharmónia van... A dolgok mélyében ben van az érdekharmónia, csak azokat a felső geológikus rétegeket kell eltávolítani, amelyek évszázados történelmi fejlődésnek visszontagságai, küzdelmei, szenvedései és féltérései között egy idegen szerű anyagok voltak be ez az azonos alapréteget. Ezen a feladatodon dolgozom eddig, dolgozom ma is, mert abban a

Mari eavăruri și multă înțelepciune cuprind aceste cuvinte ale adăncprevăzătorului bărbat de stat, pe care epigoni conducători ai poporului român nu l-au înțeles ori că n'au voit să-l înțelegă. Și pe lângă toate că nime n'a avut o decepție atât de amară, ca tocmai contele Tisza, în ceace privește atitudinea României în conflațiunea europeană, ce s'a desfășurat sub ochii noștri cu toate ororile războiului mondial, e la rămas consecvent în părerea și convingerile sale în chestiunea națională română, chiar și acum, după trădarea criminală a României, declarând în ședința camerei dela 25 Iunie 1917, că dânsul «*voia viața a fost, este și rămâne credincios acelei politice, care cerea înțelegerea între statul ungar și cetățenii săi de limbă română.*

...Că dacă vom cuprinde toate simptomele și toate aparițiile acestui război, zice el, laudă lui Dumnezeu, aparițiile favorabile sunt cu mult preponderante față cu cele nefavorabile, chiar și în sinul românimii, pentru că de fapt sunt trupe românești, cari, în cea mai mare situație, au arătat cele mai distine virtuți militare. Dar să privim în sfârșit la toți cetățenii de limbă nemaghiară ai acestei patrii, pretutindenea vom găsi numai excepțiune, unde a trebuit a pedepsi, și mulțumită lui Dumnezeu, regula e că a trebuit a remunera, a remunera cu iubire și încedere.»² Faptul acesta înălțător au trebuit să-l recunoască și dușmanii noștri. Un politician englez zice, că cea mai mare decepție pentru Anglia a fost Ungaria unitară, aceea ca toate naționalitățile de pe pământul ungar s'au contopit în iubirea infelicitată a patriei gata pentru orice jertfă.³

Și acum, când cu ajutorul lui Dumnezeu și cu forțele unite ale meggyözödesben vagyok, hogy a magyar nemzet általond nagy érdekei ezt az irányzat követelik és nézetem szerint ezen kell dolgozania minden igaz, fajtájdhoz hírf román embernek is, mert a román faj nemzetisége is ezt követeli.

² Egész életem át voltam, magyark és maradok annak a politikának híve, amely keresi a megértést a magyar állam és román-sajku polgárai között. Hiszen ha ennek a háborúnak minden tünetéi, minden jelenlése ősszel fog, hála Istennek a kedvezőtűnetek sokkal túlmegyőbbak a kedvezőtleneknek, még a rományok kebelében is, hiszen vannak tényleg román csapatok, amelyek a legmeghezbe helyzetben a legkiválóbb katonai érzéket mutatják. De nézzünk végig a haza önyekes nem magyar ajku polgárain, mindenhol azt találjuk, hogy kivétel az, ahi megtorlonni kellett és hála Isten, a szabály az, hogy jutalmazni és szerettel és bizalommal jutalmazni kellett.

³ A világháborúnak legnagyobb csatolása Angliára nézve az egységess Magyarorszag volti, az, hogy a magyar fölnek összes nemzetiségei egybefotak a hazának lángolói, minden áldozata kész szeretében. (Magyar pedag. társ. könyvtára I. A világháború. Franklin, 1917, 108 l.)

tuturor naționalităților, care alcătuiesc statul ungar, am repus biruitori pe toți dușmanii patriei, acum se cerează și se denunță fel de acei și păcate, necontrolate a trădării de patrie în contul poporului român, pentru a-i ponegri virtuțile patriotice și militare și de a găsi cel puțin la aparență un titlu legal pentru aplicarea unor măsuri excepționale în contra lui. Căci nu putem admite și recunoaște ca motiv îndreptățit atitudinea perfidă a României față cu monarhia, și a pedepsi pe poporul român din patrie, în loc de a-l remunera pentru credința lui neclintită, cu care a apărut teodauxana tronul și patria, punând față cu simțământul național și legăturile de sânge și de limbă, mai presus de toate simțământul iubirii de patrie. Căci în adevăr nici cea mică răbărire, neorânduială, ori nesupunere către autoritățile și legile statului la poporul român nu s'a putut observa nicăiri. Aceasta a constat-o aproape unanim și presa maghiară. «E fapt incontestabil zice „Az Újság” și aceasta o dovedesc toate fazele marelui războiu de azi, că frații noștri români se luptă cu entuziasm și își varsă cu eroism sângele pentru patria lor ungară și pentru regele lor.» (Az Újság, 1916 oct. 19).

Atitudinea patriotică a poporului român, în ziua, în care România n'a declarat războiu, a precisat-o cu siguranță, cel întâiu, actualul nostru mitropolit, într'un ziar din Arad, zicând: «România declarând războiu monarhiei noastre, a devenit dușmanul nostru al tuturor. Românii din Ungaria nu voiesc să fie nici «sucerți» nici «liberați». Am trăit sute de ani sub sceptrul regelor ungar, și voim să trăim și să murim cu frații noștri maghiari alături.»

Acesta se dovedește cu tot decretul poporului român. Vom aduce mărturia unui distins istoriograf și academician maghiar, episcopul-canonice Dr. Karácsonyi, care în mod documentar arată războaiete, în cari românii din Ungaria au luptat alături cu maghiarii în contra românilor din Muntenia. Iată ce scrie acest distins învățat în materia aceasta în legătură cu atitudinea patriotică a poporului român în actualul războiu mondial:

La începutul războiului mondial, ce decrete acum, numeroși soldați români, cari au plecat în războiu, s'au năvălit asupra noastră ca o fiară sălbatică, care își pânđește prada, s'au luptat și mai departe vitejește și cu credință pentru patria și regele nostru.

Spre fericire atunci nu a trebuit. Iar mai târziu și ei s'au convins atât de mult, că dușmanii noștri în mod nedrept s'au năpustit asupra Ungariei să o nimicească, încât atunci când România s'au năvălit asupra noastră ca o fiară sălbatică, care își pânđește prada, s'au luptat și mai departe vitejește și cu credință pentru patria și regele nostru.

Se și pot lupta în felul acesta, căci doară nu se luptă aie frate în contra fratelui, ci în contra bandiților siliți și seduși de conștiința musculese, se luptă aiea cari își apără patria.

Românii din Ungaria în privința aceasta urmează numai plătă glorioasă a strămoșilor lor din secolul al 15-lea, căci

doară atunci în mai multe rânduri s'au luptat în contra Românilor din Muntenia (cari locuiesc în partea sudică a României de azi).

Isovoarele noastre istorice au însemnat în privința aceasta următoarele cazuri: Regele Sigismund a voit să alunge în 1427 pe Radul Pragnaglava, care era protejat de turci, și spre scopul acesta i s'a alăturat lui voivodul Ardealului cei toți oștenii săi, deci cu boierii de pe pământul Făgărașului și cu nobilii și cnezii români din districtul hațegian al comitatului Hunedoara. Au și ocupat Câmpulung și au invins pe Radul Pragnaglava. Documentele din anul 1439 spun clar despre membrii familiei de origine românească Kendeffy, că au luat parte în expedițiile regelui Sigismund. (Vezi: Csánki, Magyarország történelmi földrajza, vol. V. pag. 190).

În anul 1438 regelul Ali a pornit din încredințarea sultanului turcesc în contra Ardealului. Vlad Dracul, voivodul Munteniei nu numai că s'a alăturat la el, ci și călăuzit armata turcescă. Atunci turcii și românii, cari au venit cu ei, au atacat și au despoiat partea de miazăzi a comitatului Hunedoara. Românii din districtul Ardealului acum au trebuit să se lupte în contra românilor din Muntenia chiar și numai pentru apărarea propriilor lor vetre patriențe. (Vezi loc citat mai sus din Csánki).

În anul 1442 după triumful dela Sibiu asupra regelui Mezi, Ioan Huniade a năvălit în Muntenia împreună cu armata voivodului ardelean și acolo a invins și decapitat pe voivodul muntean aliat cu turcii. (Vezi: Magyarország mellékirtományának oklevéltára. Vol. II. pag. 141). Iar scrierilor și documentelor istorice ne asigură, că în armata lui Huniade s'au luptat vitejește nobilii și cnezii români din comitatul Hunedoara. (Vezi: Csánki, opul citat, vol. V. pag. 170, 178). Așadar și atunci s'au luptat în contra românilor din Muntenia alături cu turcii.

După cum e lucru cunoscut, în 13 Octombrie 1479 a decurs luptă sângeroasă de pe Câmpul pânii. E mai puțin cunoscut, că acolo s'au luptat nu numai turcii, ci și românii din Muntenia, căci doară însuși voivodul muntean Basarab cel Mic, ori cum e batocosea și maghiarii, Basarab cel Încălțat cu papei (Cipellós Baszarab) a condus pe turci pe drumul acuns dela Kelnek (Călnic). Generalii ardeleani maghiare trimise în contra lor, au fost voivodul ardelean Ștefan Báthory, Paul Kinizsi (Kincszul) și batocosea și maghiarii, Basarab și stăpânul Cetuții Erdőd din comitatul Sărmăruului: Bartolomei Drăgffy, care era de origine românească, dar se maghiarizase deja. (Historiae Hungaricae Fontes Domestici, III. 202.) Și deoarece pe atunci patria costică de azi a Carac-Severinului se lina de comitatul Timișoarei, s'au luptat atunci vitejește în contra turcilor și a românilor din Muntenia veniți cu aceștia, pentru religia creștină, pentru libertatea conștiinței maghiare și pentru conservarea propriilor lor drepturi și privilegii, nu numai nobilii zadar se îmbracă acum despotismului, ci și comitatul Sărmăruului, cari se aflau în trupele lui Drăgffy.

Și acum stat lucrurile tot așa. Atunci despotismul turcesc și religia mohamedană a voit să pustiască totul pe lume, iar acum țara musculese vitejește alături. Și zadar se îmbracă acum despotismului, ci și românii haina religiei ortodoxe pravoslavnice, căci tot numai spre călcarea în picioare a libertății popoarelor și spre înghinierea națiunilor mici se nuziește.

Așadar românii din Ungaria, mai corect maghiarii de naționalitate română, luptă în contra despotismului, în limba, religia și toate rezultatele culturii apusene acum, când se luptă în contra românilor din România, garboviți sub jugul musculese. (Alkotmány, 1916 Nov. 21.)

Cuvântul lui Isus

„Și se însemna de învățătura Lui; căci cuvântul Lui era cu putere.”
(Luca 4, 32).

În legătură cu *ciulul de predică*, anunțat în coloanele acestui ziar, va fi de interes deosebit pentru mulți cititori să ne ocupăm, în câteva cuvinte, despre felul, în care întemeitorul creștinismului obișnuia să propovăduiască.

Abia pași Mântuitorul în mijlocul poporului, și luarea aminte se îndreptă asupra cuvântului său.

Nu se simțea pe atunci lipsa în țară de predicatori buni. Dar toți erau puțin băgați în seamă în asemănare cu Isus.

Ioan Botezătorul predica în câmp liber, cu rară sinceritate. Atăca fără crutare păcatele atât ale poporului de rând, cât și ale curților domnești; și totuși acestea n'a realizat prin cuvântul său întipărirea făcută de cuvântul lui Cristos, care în curând avea mai mulți învățate și adepți, decât Ioan Botezătorul.

Fariseii aflară lucrul destul de repede, mai cu seamă fiindcă El părăsind Galileea a cucerat Iudeea, unde s'a lăsat pretutindeni faima despre puterea minunată a cuvântului său.

Cristos s'a ferit de sgomotul mare. El nu voia să pășească în contra dușmanilor viitori ai învățării sale, mai înainte ca învățătura sa să fie răspândită. Și de aceea iarăși s'a retras din Iudeea în Galileea depărtată de Ierusalim. Dar n'a putut opri, ca faima despre proclamarea împărăției lui Dumnezeu să nu răsune în depărtări. Multime nenumerată venea, îl asculta și primea taina botezului din mâna învățateilor, cari îl însoțeau.

Ceea-ce rostea Isus, stărnea îngrozirea multora și admirația tuturor; căci *„cuvântul s'au era cu putere.”* (Luca 4, 33).

Și într-adevăr, a trebuit să stărneasă îngrozire și admirare cuvântul lui, pentrucă, ceea-ce spunea n'a mai spus nimeni altă înaintea lui.

El cel dintâi a desvâlat raportul dumnezeirii față de neamul omeneș și față de univers. El cel dintâi a desvâlat raportul neamului omeneș față de sine însuși și față de eternitate.

Ceea-ce până aici era presupunere neguroasă a celor mai mari înțelepți, ceea-ce s'a ținut ascuns în școale ca un sanctuar științific, de care se puteau apropia numai prin cugătare statornică de ani întregi: toate acestea le predică El, omul, cu o claritate uimitoare. Astfel evangheliiștii puteau afirma în deplină convingere despre vorbirele Lui: *„Cuvântul Său era cu putere.”*

Nu numai în ceea-ce învăța era puternic, ci și în felul *cum* învăța.

Puteau fariseii să vestească prin trimbițe și strigăte timp, când vreau să împărțescă milă (bani); puteau să stea în colțurile străzilor, când vreau să se roage; puteau să vorbească cu multă podoabă poporului, — Cristos nu i-a imitat.

Strălucirea sa era modestia cea mai profundă. Nici odată nu se înconjură de ceremonial orbitor, de paradă sgomotoasă.

El voia să convingă prin puterea adevărului. Nu dorea să orbească mulțimea prin vorbe ce covârșesc măsura. Grăia dela inimă către inimă, ca spirit către spirit. El voia să instrueze, nu să comode. El voia să îndrepteze, nu să plăcă mulțimii. Pentru ceea cuvântul Lui a fost cu putere prin o modestie cerească, în care a propovăduit cele înalte.

Scopul trimiterii Lui și dăscălia i-au fost lucrurile de căpetenie ale

vieții. Toate celelalte erau momente de-a doua mână. A mântui suflete a fost pentru El punctul de însemnată capitală.

El n'a voit să câștige bani, nici să obțină posturi, nici să stoarcă lauda și aprobările. El nu era de felul cărturarilor, cari nu serveau lui Dumnezeu, ci serveau egoismului lor, mândriei și vieții pe nemuncite. Învățătura acestora trebuia să rămână fără putere, deoarece se știa că ei nu ocupaseră slujbele de dragul învățării, ci învățătura și-o aleseră de dragul slujelor.

Cum putea poporul să țină la o religione, când aceasta era pentru învățatori o simplă afacere de câștig?

Cristos, cu încredere nețărnută în puterea adevărilor cerești, cunoștea bine oamenii. Nu i era deșuns să pronunțe cuvântul sfânt. El atribuia mare însemnată telului *cum* îl pronunța.

El a predicat cu multă cumpenire și prevedere. La început a cruțat prejudețiile naționale ale iudeilor. El cunoștea ura lor pentru păgâni și disprețul lor pentru Samarineni. Fiindcă și-a propus, să predică evanghelia mai întâi la iudei, a evitat ca el și învățateii să apară ca provocatori. La început sfătuieste învățateii săi, când îi trimise să răspundă învățătura Lui, să meargă numai în comune judevești, zicându-le: «Să nu mergeți în calea păgânilor, nici în cetatea Samarinenilor să nu intrați, ci mai vărtos mergeți către oile ce se pierdute ale casei lui Israel.» (Matei 10, 5, 6). Numai când și-a văzut asigurată lucrarea, numai atunci s'a îndreptat prin cuvânt și faptă împotriva prejudețiilor contrare lății evangheliei.

El se îndreptă împotriva scaderii poporului Său și împotriva vremii Sale, însă dă persoanelor cinstea cuvenită. Certă ipocrizia și iubirea de pompe a preoților, a servitorilor altarului, a fariseilor și a cărturarilor. Însă El n'a deconsiderat statul preteș, nici superioritatea lmească.

Învăța cu putere. Pentru ceea vorbea, când se adresa iudeilor, în felul lor de gândire și în dialectul lor.

Când ar fi vorbit romanilor, grecoilor, sau popoarelor barbare, care nu știau nimic despre draci și ingeri, El li-ar fi grăit în felul lor de pricepere. Ideile nouă le țesea ținând seamă de șirul gândirilor ce-i stăpâna pe aceia.

Multe stări din zilele lui Isus dănușesc și în zilele noastre. El însă le numeă și le traza în felul de gândire al iudeilor. De pildă: Și azi sânt boale de nervi, împreună cu efecte extraordinare asupra bolnavului. Pe timpul Mântuitorului astfel de bolnavi se credeau a fi cuprinși de diavol, fiindcă pe acel timp domnea în general ideea aceasta. În vremele de mai târziu astfel de nenorocii se numiau strigoii, sau chinii de diavol. El înșiși mărturiseau înaintea judecătorului, că ar fi în legătură cu satana. În zilele noastre au dispărut mai de tot aceste închipuri născute din neștiință.

Isus, vindecând bolnavii, se folosea de cuvintele inadunate pe atunci. El plănă «draci». Este oare mai puțin miraculos, dacă Mântuitorul prin un cuvânt, prin o suflare, prin o preneare a mâinii, vindeca cele mai grele boale, sau e nevoie de mai puțină putere spirituală de a face prin o singură atingere pe un orb din naștere să vadă, pe un slabănoș să umble, decât a lănga draci?

Ori, gândiți poate că ar fi nedemn, a crede despre Isus, că a acceptat frazele acelor, cătră care vorbea?

Azi știm, că pământul se mișcă în jurul soarelui fix. Și totuși zicem, că soarele *„răsare”* și *„apune.”* E oare

aceia un înșelător al poporului care vorbește în limba țării?... Nu. Tocmai de aceea ar puternic Mântuitorul lumii, fiindcă știa să vorbească despre cele dumnezeiești în felul de închipuire și în limba grămintă a poporului.

Grăirile Sale se potriveau totdeauna timpului, ocaziunii și ascultătorilor. Dela cele neînsemnate El se avânta spre cele cerești; dela cele trupești la cele sufletești.

Ce surprinzător de frumos se dovedește acest fapt, când oșeză odată de călătorie, Isus se așază la o fântână aproape de Sichar, un sat mic, pe care Iacob îl dăruise pe vremuri fiului său Iosif. Locul era acum în hotarul Samarinenilor. O femeie veni la fântână, să scoată apă. El ceru să bea. Samarinenca — știind bine că fiecare Iudeu credea că-l iurur ne-curat să primească ceva dela Samarineni, — se miră, cum de cere apă dela o femeie Samarinenă. În convorbirea cu femeia Isus îi zise: «De ai fi știut, cine este celce îți cere apă să bea, tu ai fi cerut dela dânsul, și îl ți-ar fi dat apă vie.» Ea nu-l înțeleșe. «Tot celce bea din această fântână, — continuă El, — va înesta iarăși; dar celce va bea apă, pe care eu îi voi turna, nu va însta în veșt.» Și astfel țesu El prin icona aceasta o întrebare despre lucruri sfinte. Ea recunoscu în El o ființă mai înaltă. El îi descoperi tainele cele mai ascunse ale vieții ei. Ea îl stimă ca pe un proroc; ea îi vorbi despre despărțirea între iudei, cari venerază de Dumnezeu în templul din Ierusalim, și între Samarineni, cari îl laudă pe muntele Garizim. «Femeie, — îi zise Isus, — va veni timpul, când închinătorii cei adevărați se vor închina părintelui în duh și în adevăr. Căci Dumnezeu este duh, și cei ce i se

închină, trebuie să se închine în duh și în adevăr.» (Ioan 4:5-24).

Așa vorbea Isus cătră popor. Așa știa să prefacă prilejeri neînsemnate în valoroase clipe. Împrejurări neimportante îi dădeau material la desvoltage celor mai înalte adevăruri.

Limba figurată din țările orientale era întrecută și de iudei. Pentru ceea vorbea bucuros Isus cătră popor folosindu-se de alegorii. Prin această El nu numai învedera anumite noțiuni pentru mintea simplă a poporului, ci făcea să le rămână în memorie. Ușor se poate pierde o gând abstract. Dar nu se pierde ușor o reprezentare figurată, luată din viața comună.

Puterea vorbirii lui Isus Cristos stă în faptul, că prin mijlocirea lucrurilor cunoscute tălmăcește adevăru-le cele mai înalte.

Fiecare dintre învățateii Săi umbra într-o lume limpezită prin cuvântul măestruilor. Grăuntele de muștar străgea atențiunea asupra apropiatei răspândiri a evangheliei peste rotogolul pământului; o nuntă — asupra destinului învățării lui Sale; o smochin neroditor — asupra sorții acelor, cari nu și-au dovedit evlavia prin fapte bune; și fiu rățacit — asupra venicei mile a lui Dumnezeu; un bogat, sau un cerșitor — asupra destinului neschimbat al oamenilor în viața viitoare.

Tot așa: un isvor, un păstor, un miel, o viță de vie, o piatră unghiu-lară, trebuințele zilnice ale vieții, vinul, pânea, *toate trebuiau să amin-tească învățateilor săi pe învățatorul și preții lor divin.*

Și de ceea a rămas gândirile Lui neperitoare în amintirea tuturor. Căci cu putere era cuvântul lui.

Prelucrare de G. H.

Mersul războiului

Telegrame oficiale dela biroul de presă al ministrului reședinte

Reportul statului nostru major:

Budapesta, 25 Febr. (Ol.) De-a lungul Piavei vite activate de tunuri.

La grupul de armate al lui Linsingen, trupele de avangardă germană, au ajuns în legătură la Zitomir cu trupe ucrainene.

Budapesta, 26 Febr. (Ol.) La vest de Brenta s'a zadărnicit un atac al italienilor.

Șeful statului major.

Reportul statului major german:

Berlin, 25 Febr. (Marele cartier general.) Frontul *vestic*: În multe locuri lupte de mine și de artilerie. Pe diferite puncte ale frontului s'au dat lupte de recunoaștere, în care s'au ost de Armentiere am făcut prizonieri și am luat mitraliere.

Frontul *răsăritean*: Grupul de armate Eichhorn: Trupele noastre au intrat în Pernau. Un batalion estic d'acolo s'a pus sub comandă germană. Ieri înainte de

amezi compania 18 și primul escadron al regimentului de cavalerie Nr. 16, prevenind coloanele lor, au ocupat orașul Dorpat. În înaintarea aceasta au făcut trei mii de prizonieri și au capturat multe sute de cără. Detașamentele aminite au făcut astfel în șase zile și jumătate 210 chilometri.

Grupul de armate Linsingen: În Rovno a căzut în mâinile noastre întreg statul major al *„armatei speciale”* rusești; comandantul prim a fugit, Avangardele noastre au sosit la Zitomir și acolo au stabilit atingere cu trupe ucrainene.

Pe celelalte fronturi nimic nou.

Ludendorff.

Despre înaintarea ostică a trupelor germane, marele cartier general anunță în 26 Februarie, că orașul și fortăreața *Reval*, au fost ieri ocupate după o luptă. Orașul *Pscov* (Pleskier) se află în mâni germane.

Tratatule cu România

Declarația prim-ministrului Wekerle. — Reprezențații puterilor la București.

Ministrul președinte Wekerle a expus, înca în seșdinta din 20 l. c. a camerei, punctul de vedere al Ungariei în tratatule de pace cu România zicând:

«Situația noastră, în raporturile cu România, voim s'o lămurim: dacă se poate cu binele, dacă nu se poate, ca *operațiunea armelor*. În cursul tratatulelor, de sine înțeles, vom căuta să apărăm interesele statului în toate direcțiile. Despre chestiunile de teritoriu nu mă pot pronunța, de oarece ele atinș de hotărâri internaționale. Asupra drepturilor noastre vom supraveghia din toate punctele de vedere: economic, al comunicației, al apărării țării, căutând să împedecăm România de a se mesteca în afacerile noastre interne. În acest înțeles vom proceda la tratatule.»

Contele Czernin și secretarul de stat *Kühlmann* au sosit Sâmbătă seara, în 23 l. c., la București.

Comanda supremă a armatei noastre este reprezentată la tratatule de pace prin generalul *Branilovic-Cvetkassin*, care a participat în funcțiunea aceasta la tratatule de armistițiu dela Focșani.

Din Budapesta se vestește, că prim-ministrul *Wekerle*, însoțit de conți *Andrássy* și *Tisza*, pleacă la București. Ear mai târziu vor merge acolo și miniștri *Saterényi* și *Serényi*.

Bulgaria a trimis la tratatule pe ministrul de finanțe *Tonev* și pe vicepreședintele camerei *Monilov*, Turcia pe ministrul de externe *Messimy* Băi și generalul *Izzed Pasa*, Ministrul președinte român și generalul *Averescu* a sosit de mai înainte în capitală.

De altele tratatulele dela București, în urma dorinței exprimate de ambele părți, se fac în secret.

Ajutoare din fundațiuni militare

— Locuri vacante —

Mai multe ajutoare alătore în administrarea ministrului imp. și reg. de război au devenit vacante.

Și adică din următoarele fundațiuni:

1. Fundațiunea *Carol Erici Rahi*, trei ajutoare de câte 95 cor. 20 filieri pentru subofitieri în pensie binemeritați, cari să aibă cel puțin copii. Cererea se înaintează până la 15 Martie a. c. la comandamentul militar din Viena prin autoritatea de evidență însoțită de atestat de pauptate, de botex și căsătorie. Cererea se întreprinde.

2. Fundațiunea *Ioachim Kalka*. Un ajutor de 42 coroane pentru invalizi din soldațime, cari sunt decorați. Cererile se înaintează la locul menționat în fundațiunea de mai sus. Se cere atestat medical și de sărăcie. Petițiile se dau fără timbru.

3. Fundațiunea colonelului *Ernest von Kiss*. Beneficiară de 350 coroane văduve de ofițer, cari au suferit în reg. 2 de husari. Se înaintează fără timbru la același loc.

4. Fundațiunea *Carol și Sofia Culoz*. Cinci ajutoare de câte 200 coroane pentru fete orfane de generali, cari au servit în regimentele de infanterie Nr. 7, 21, 31 sau 47. Se cere: Extras din matricula botexozilor, petiție fără timbru, trimisă la același loc.

5. Fundațiunea *Dr. Ioan Kanka* trei ajutoare de câte 261 cor. 38 filieri pentru militari de rând, invalizi și născuți în Boemia, cari au fost răniți în război și au servit la regimente cari se întregesc din Boemia. Se cere: atestat medical, de pauptate și despre nașterea lor în Boemia. Cererile se înaintează fără timbru până la 15 Martie a. c. la același loc.

6. Fundațiunea *Generalul șef auditor Treidler*. Ajutor de 800 coroane pentru văduve și orfani după auditorii ai armatei imp. și reg. și ai marinei de război. Petițiile se înaintează până la 15 Martie a. c. la același loc, fără timbru, însoțite de atestat de pauptate, căsătorie și despre moartea tatălui.

7. Fundațiunea *maiorului Bielin* două ajutoare de câte 168 coroane. Primesc orfani ai căror tată a servit statul ca ofițer conducător la contabilitatea de trupă, sau ca oficial militar în rang de căpitan; cererile se înaintează la autoritatea de evidență până la 1 Aprilie a. c. însoțite de atestat de botex și medical.

8. Fundațiunea *feldmaresal-Lieutenant Teodor Horst*. Patru ajutoare de câte 100 coroane pentru subofitieri și ostași de rând invalizi ai diviziei a 10-a de infanterie, cari s'au luptat, au fost răniți sau decorați. Cererile sunt a se înainta, fără timbru, la comanda diviziei amintite până la 1 Martie 1918.

9. Fundațiunea *jubilare Francis Josif I*. Beneficiară subofitieri de artilerie ai armatei imp. și reg. oficiali de inginerii și tehnică cu începere dela rangul clasei IX. Se alătură atestat dela medicul militar, ca cel ce reflectează necesitatea a face cură de băi.

10. Fundațiunea *arhiduceului Carol*. Sunt vacante 8 locuri de câte 300 coroane pentru orfani de gen femeesc obligați a cerceta școala, ai ofițerilor cari au murit în urma războiului ori sau distins în fața inimicului. Se cere atestat din matricula botexozilor atestat școlar, și despre moartea tatălui. Cererile se înaintează până la 1 Aprilie 1918.

11. Fundațiunea *din anul 1859*. Invalizi incapabili de susținere și răniți de războiul anului 1859 pot beneficia. Este numai un ajutor de 200 coroane.

12. Fundațiunea *intendențului șef Franz Xaver Greuzinger din prșiiul celos 50 ani de domnie ai împăratului Francis Josif I*. Un ajutor de 300 coroane pentru orfani de ofițeri din armata imperială militară și anume orfani fără părinți, ai fete de oficiali ai intendențelor militare. Se cere atestat de botex, școlar, de sărăcie și despre moartea tatălui sau a mamei. Trebuie timbru.

13. Fondul *Francis Josif I*. Are 4 ajutoare de câte 600 coroane pentru invalizi izraeliți din Boemia cu excepția celor din Praga. Trebuie atestat, ca celce cere ajutor, este evreu din Boemia, mai trebuie atestat medical și de pauptate.

14. Fundațiunea *jubilare Francis Josif a societății pe acți Dinamit Nobel*.

Sunt vacante 5 ajutoare de câte 200 coroane pentru persoane sărace militare de rând din legătura armatei I. Cei ce

prin război au ajuns incapabile de-a se susține, sânt preferați. Așa și văduvele și orfanii acestor persoane. Trebuie atestat despre starea de invalid, de sărăcie și despre apariținea de acel cor de armati. Cererile se înaintează până la 1 Aprilie fără timbru.

16. Fundațiunea medicului de stab *Iacob Heissfeld*. Dă un ajutor de 600 coroane pentru văduve sau orfani după membrii medicilor militari ai armatei imp. și reg. dela comanda de statul de Jos. Se cere atestat de pauptate și atestat despre moartea tatălui. Cererile se înaintează fără timbru până la 1 Aprilie 1918.

NOUȚĂȚI

Comisar al guvernului. Comitele suprem al comitatului Murăș-Turda, Ferdinand *Inceady-Joskmann*, este numit comisar al guvernului în chestia de aliniere ale comitatelor ardelen: Brasov, Târnave, Făgăraș, Cluc, Treiscaune, Murăș-Turda și Odorhei, precum și al orașului municipal Murăș-Oșorhei, unde comisarul guvernului își are sediul.

Rezultatul înscrierilor universitare. La universitatea din Budapeșta s'au înscris pentru anul 1918 în chestia de aliniere a matriculei de studiu la 1917-1918, la toate partile facultății, 3936 studenți, cu 1400 mai mulți decât în anul trecut. Intre acești 3936 sânt militari peste o mie.

Poporația Europei. După datele statistice mai recente poporația Europei ajunge la cifra de 434 milioane. După țări se prezintă următorul tablou: Rusia are: 117 milioane, Germania 64, Austria 32, Ungaria 19, Anglia 45, Franța 39, Italia 35, Spania 19, Belgia 7, România 7, Turcia europeană 5, Olanda, Portugalia, Suedia și Bulgaria câte 4, Egiptu 3, Sărbia, Grecia, Danemarca și Norvegia câte 2 milioane de locuitori.

În limba maternă. Ministrul cultelor din Prusia a dispus, ca învățământul *Poloniei*, pe seama copiilor poloni din *Posen*, să se propună în toate școlile în limba maternă a copiilor. Ordinul ministrului s'ia sădă în vara anulătoare, dar se executase numai în 130 de școale (din 1756 de școale).

† **Dr. Stefan Lăday**, avocat în Sibiu, a răposat în 26 Februarie n. a., după lungi și grele suferințe, în etate de 46 de ani. Rămășițele pământului al defunctului s'au îngropat astăzi Joi, în 28 Februarie, la 3 ore d. a., din capela cimiterului central, după ritul greco-catolic. Odihnească în pace!

Pentru fondul zărierilor au contribuit banca „*Bistrițiana*”, Bistrița cor. 10 ca recumpărare de felicitări și *dna Silvia Tulvan*, soție de subjude, Sibiu cor. 10 întru amintirea fiului său decedat, Gh. Tulvan.

Preot militar avansat. Preotul militar *Dr. Virgil Cioban* este avansat la rangul de maior.

† **Ion Soaciu** preot ort. rom. în Cuștineț protopopatul Târnavei după scurte și grele suferințe, împărățit cu Sîntele Taine și-a dat nobilul suflet în mâine Creatorului Duminică în 10 Februar noaptea la 12 ore în etate de 79 ani, 23 de ani ai fericiți căsătorii, 33 de ani ai văduviei și 50 de ani ai prețioase sale. Rămășițele pământului ale defunctului, care a fost exemplar viu și activitate în lunga sa carieră, s'au depus spre vecinica odihnă Mercuri în 13 Febr. a. c. la ora 1 d. a. în cimiterul bisericii ort. rom. din Cuștineț. Fi-ei (fărăna ușorici) și memoria binecuvântată!

Prezentarea glosaților recrutați. Magistratură de Sibiu s'a face cunoscut: Cu mandatele de întrebare de aici au constat, ca mulți glosați recrutați nu se prezintă la termen, ci cu 2 și 3 zile mai târziu decât ar trebui. Se atrage atențiunea celor interesați, ca orice întârziere nemotivată va fi pedepsită aspru.

Ziar nou în Sibiu. În editura librăriei și tipografiei *Budovsky* apare cu ziua de 1 Martie 1918 un ziar cotidian maghiar sub titlul *Nagysebeni Reggeli Ujsag*. Șef redactor al noului ziar este *Dr. Emil Kormos*, iar redactor responsabil de *Aladár Kovács*.

† **Ioan Gola**, primarul comunei Sohodol din anul 1876 până în 1917, înapățat cu s. taine, a încetat din viață în 6/19 Februarie 1918 în etate de 73 ani și 6/19

ani ai fericiți căsătorii. Osămintele pământului ale defunctului s'au înmormântat în 9/22 Februarie 1918 la ora 10, în cimiterul ort. rom. din Peleş. Odihnească în pace!

Pentru fondul zărierilor a donat *Dr. Gh. Proca*, asesor cons. suma de cor. 10 întru amintire mult regretatului său amic și coleg, *Dr. Gh. Dragomir*, fost profesor și protopop în Biserica-albă, reposit în Șoproan.

Don captivitatea rusească. Duminică au sosit la Dobriștrii vreo două mii de prizonieri militari, veniți din captivitatea rusească. Soldații poestesc, ca drumurile Rusiei sânt pline de cetele ostașilor, cari călătoresc spre țara lor, fără să fie împedeceți de cineva.

Nu se pot trimite banii prizonierilor din Rusia. Biroul de informare al prizonierilor anunță, că internați civili și prizonierilor din Rusia decedată nu li se pot trimite bani cu poșta.

În loc de pomână. Nemărgădit *Elena Satu* măr. *Varna* și soțul său *Victor Varna*, notar în Bogorodpur, în nemărgădită durce pentru pierderea tatălui respectiv a soarelui și a *oraș. D. Satu*, fost timp îndelungat procoistol al consistoriului arhiepiscopial din Sibiu, în loc de pomână, au binevoit a dăru-i întru vecinica odihnă a sufletului decedatului suma de 50 cor., la *Fondul Victor și Eugenia Tordășianu pentru înstrăinarea fetelor sărace*, Intemeiat de Reunirea necerșărilor și sibițeni. Pentru această jertă, bineplăcută și oamenilor și lui Dumnezeu, împlorând odihnă lină celui mutat dela noi, ear celor Indurerăți mângăiere, exprimă sinceră mulțumită președintelui *Victor Tordășianu*.

Albumul regimentului nostru. Regimentul sibiian de infanterie Nr. 31 voește săl și nebucască într'un mare album fațete vitejesci, săvârșite în cursul călătoriei război față țărce. Albumul are să fie oglinda credincioasă a bucuriei și suferinței de pe câmpul luptelor; o amintire pentru cei rămași în viață, și o recunoștință pioasă pentru cei decăzuți. Albumul va cuprinde chipurile și descrierea vieții zilnice a regimentului nostru. Ca lucrarea să iasă cât mai desăvârșită, autorii albumului roagă pe soții lor de arme și rudeniile acestora, ca portretele, desemeurile, notițele, versurile sau istorioarele din război, privitoare la regiment, să le trimită redacțiunii albumului dela reg. de inf. 31 (Zimony). Sânt rugați și cei aparținători soldaților căzuți, dispăruți sau prizonieri, să trimită la adresa de mai sus portretele acestora, cu o scurtă descriere a vieții lor și cu arătarea eventualelor distincții obținute de danși. Portretele, scrisorile șel, după decipiere, se înapoiază.

Rovno și Minsk. Trupele germane în 21 Februarie au ocupat fortăreața *Rovno*, și capitala guvernamentului cu același nume. Minsk. Rovno este punct de comunicație al liniilor ferate Vîlna—Rovno și Kiev—Brest-Litovsk. Are 15.000 locuitori, de jumătate evrei. Până de curând a fost proprovincia principalii polon Lubomirski. Orașul *Minsk* se află la 135 chilometri de Baranovici, locul unde era frontul nostru până acum. Are peste 100.000 locuitori, seminar, teatre, gimnazii și fabrici. Era sediul comandi generale a corpului al 4-lea de armată rusească, al unui guvern civil, al unui episcop rom-cat. și al unui greco-catolic.

Despre Nero. Împăratul roman *Nero* (54—68), vestit prin crimele sale, a încendat, cum am învățat în istorie, cetatea Romei. Cercetătorii ne spun însă, că *nu Nero* a dat foc orașului etern. Un istoric italian, *Caiati*, se ocupă de chestiunea aceasta într'un număr mai nou al publicației *Rivista d'Italia*, și afirmă că *Nero* n'a luat parte la munca de pusăre a Romei.

Era în interesul lui *Nero* să abată mânia popoului asupra evreilor și creștinilor, învinsii ai lui Iuda și lui Paul, și să distrugă orașul nu era în interesul împăratului.

Foatul adică n'a izbucnit în prășile unde *Nero* dorea să clădescă palate noi, ci s'a aprins în nemijlocita apropiere a palatului său, și a nimicit, între altele, casa unui bun amic al său, casa lui *Tigellinus*. Presupunem, că *Nero* era nebun; și că în nebunia sa a dat foc orașului, este de mult învechită.

Istoricul *Caiati* caută pe făptuitorii între dușmanii numeroși ai lui *Nero*. Imprejurarea că soldații au fost oprți de a stănge focul, a întârit presupunerea, că *Nero* a încendat Roma. În realitate însă nu e, ci

tribunul au oprit soldații dela stângerea focului, ear tribunii aceștia făceau parte d'înt-o conjurație (amintită de istoricul Tacitus), îndreptată împotriva vieții lui *Nero*.

Teatrul cinematografic. *La Apollo*, în Strada Schewis, se reprezintă *Joi* în 28 Februar și *Yineri* în 1 Martie: *Stăvural* (A csikós), piesă populară. Interesante vederi din război se dau în fiecare seară. În pregătire: *Cabria*.

Institutele noastre financiare

Dein raportul direcțiunii institutului *Bihoreana* din Oradea-mare, cătră adunarea generală din 28 l. c. publicată parțial în introducțiune, în care se constată următoarele:

A trecut din nou un an de război; a dispărut însă fără a se realiza speranțele legate de el, fără să aducă pacea generală înscă, mult dorită de toți oamenii de bine. Pacea nu a sosit încă, dar zorile aceleia s'au ivit deja în amestisul parțial și primele petrațări dă începente.

Abundanța de bani, ce caracterizează situația economică în anii din urmă a războiului mondial, nu numai nu a încetat, ci a devenit mai mare. S'a legat însă de ea ca un tovarăș nedesapărit: scumpețea tuturor articolelor de primă necesitate, care din zi în zi devine tot mai îngrijitoare și ne-a constrâns să ne îngreunăm bugetul anual cu un adăug de scumpețea extraordinară pentru asigurarea traiului foarte puținilor funcționari rămași acasă și a celorlalte puteri de muncă angajate în serviciul institutului.

Clientela noastră, — abstrăgând dela puținele exceptiuni, — având pretenziuni modeste, putem zice minimale, pe lângă cele ce recolta în țara noastră, locuitori ai ea, nici de astădată nu a fost chiar îndestulătoare și în butul mării scumpețe, aproape toată a dispus în măsura îndestulătoare de bani pentru acoperirea trebuințelor sale mai ales în părțile multoase, unde ramul principal de activitate este activitatea vieți și unde seceta nu a cauzat în economii daune mai simțitoare. Foarte natural, că între astfel de împrejurări s'au continuat și de astădată replățile împrumuturilor acordate de mai înainte și au crescut depunerile, iar numerarul, ce n'a stat în abundanță la dispoziție din cauza stagnării comerțului și circulației monetare, nici acum nu s'au putut plasa în măsura dorită, de unde urmează apoi, că atât la stocul cambiorilor, cât și la al împrumuturilor ipototecare se arată o reducere însemnată, dar mult mai mică, decât în trecut.

Analizând însă situația economică a clientelei noastre și mai ales, când facem amintire despre replățile atât de considerabile ale împrumuturilor acordate, și despre replățile s'au făcut sub durată războiului în cea mare parte prin femei, nu putem rețeca nici rolul laudabil, ce l-au avut *țărcelele*, mai ales în anii din urmă ai războiului la conducerea economiilor mai mici, și a economiilor mici. Pondere de muncă a bărbaților, dași de atăta timp de câmpul de luptă, a fost înlocuită prin învârcia țăranelor noastre, dedate deja din tragedea copilarie cu muncă grea și multe neajunsuri. Întreădevă ele și-au știut face datorian din belșug, apărând împreună cu puținii bătrâni rămași acasă interesele mari ale patriei prin îngrijirea economiilor și a veterilor părăsite de atât de mulți și cei mai buni fiți ai poporului nostru.

Cine cunoaște rolul însemnat al economiilor rurale într'o țară agrară, și cine știe ce rol poartă în război alimentarea armatei și a celor de acasă, poate aprea desălt mărimea serviciului și patriotismului țăranelor noastre, care în măsura lor și folosirea conștientă favorabile pentru replățirea datorilor, ce înscănuia moșiile țărănești înainte de război, și-au îngrijit totodată, ca acei vieții iubți ai lor rămași în viață, cari cu ajutorul *Atiputerului* și al celorlalte puteri de muncă, au putut cinsti și-așa făcut, și nu și altele veterilor cinstiți-mușii pustiți și economiile dezolate, ci să-și reafie cubul familiar cald, bine îngrijit, unde să-și poată afla liniște și odihnă, obosiți fiind de atâtea lupte eroice, și care cu ajutorul *Atiputerului* și al celorlalte puteri de muncă și ajutoriv va trebui să scrie multe pagini eroice în istoria patriei noastre.

Poșta redacției.

D-lui S. G. în *Mikadoșii*. E regretabil. Publicățiunea, nu credem, că s'a face nici serviciu, nici cinste tagmei interesate.

Concurs.

Pentru întregirea parohiei de clasa a III-a **Coroia**, din tractul Mediașului, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele sunt cele fasonate în coala B pentru întregirea dela stat.

Cererele de concurs să se înainteze subsemnatului oficiu protopresbiterial în termenul deschis, iar concurenții, cu observarea prescrierilor regulamentare, să se prezinte în vre-o Duminică ori sărbătoare în biserică spre a cânta, respective a celebra și cuvânta.

Mediaș, la 28 Ianuarie 1918.

Oficiul protopresbiterial ort. rom. al tractului Mediaș, în conțelegere cu comitetul parohial.

Romul Mireca,
protopop.

Nr. 28/918 (32) 2-3

Concurs repețit.

Pentru întregirea parohiei vacante de clasa III **Capâlna** (Sebeskâpâlna) în protopresbiteratul Sebeșului, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele sunt cele fasonate în coala B pentru întregirea dela stat.

Concurenții au să-și înainteze cererile instruite, conform normelor în vigoare, în termenul indicat, subsemnatului oficiu protopresbiterial, și până în 8 zile înainte de alegere, cu observarea dispozițiilor din regulamentul pentru parohii, să se prezente poporul în biserică spre a cânta, respective a cuvânta și celebra.

Sebeș, la 31 Ianuarie 1918.

Oficiul protopresbiterial ort. rom. al tractului Sebeș, în conțelegere cu comitetul parohial.

Sergiu Medcan,
protopop.

Nr. 124/918 (33) 2-3

Concurs.

Pentru întregirea parohiei de cl. II **Roșia**, din protopresbiteratul Abrudului, devenită vacantă prin strămutarea parohiului Traian Tomiu în altă comună, cu convocarea ordinului veni, Consistoriul din 22 Ianuarie a. c. Nr. 534 Bis, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreună cu acest post sunt cele fasonate în coala B pentru conțugr.

Cererele de concurs să se înainteze subsemnatului oficiu în termenul deschis, iar concurenții, cu observarea dispozițiilor regulamentare, să se prezinte în comună spre a face cunoștință cu poporul.

Abrud, la 30 Ianuarie 1918.

Oficiul protopresbiterial ort. rom. al tractului Abrud, în conțelegere cu comitetul parohial.

Petru Popoviciu,
protopop.

(25) 3-3

Concurs repețit.

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. III **Mureș-Bretea**, tractul III, se publică nou concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreună cu acest post, — nefiind întregire dela stat, — sunt: venitele dela popor, statorile în sinodul parohial din 4/17 Iunie 1917 în sumă de 1300 corane, care protocol se poate vedea în cancelaria oficiului protopresbiterial în Deva.

Concurenții să-și înainteze petițiile concursuale subsemnatului oficiu în termenul indicat, având a se prezenta în vre-o Duminică sau sărbătoare în biserică cu prealabilă încoștințare a subsemnatului, spre a face cunoștință cu poporul.

Iliia-murășană, la 20 Ianuarie 1918.

Oficiul protopresbiterial ort. rom. al tractului Iliia în conțelegere cu comitetul parohial.

Dr. Ioan Dobre,
protopop adm.

Nr. 690/1917. (24) 3-3

Concurs.

Pentru întregirea posturilor de parohi din comunele mai jos însemnate se scrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

1. **Bulzești** de jos cu filiile **Străuț** și **Trieri** de clasa II, pentru a doua oară.

2. **Dupsăclaria** **Valca-Porcuș** cu filia **Șerboia** de clasa II, pentru a doua oară.

3. **Păingani** de cl. III, pentru întâia oară.

4. **Ruda** de cl. III, pentru a treia oară.

Emolumentele, împreună cu aceste posturi, sunt cele cuprinse în coala B, pentru întregirea venitelor dela stat.

Se observă că numai în parohia Ruda se află și locuință tare modestă, constând din 2 odăi, fără bucătărie și aște clădiri economice.

Concurenții au să aștearnă cererile instruite în senzul normelor în vigoare la subsemnatul oficiu în termenul deschis, și a se prezenta în termenul regulamentar în comună pentru a se face cunoscut cu poporul și pentru a cânta și cuvânta, eventual a celebra.

Brad, la 29 Decembrie 1917.

Oficiul protopresbiterial ort. rom. al tractului Zărand în conțelegere cu comitetul parohial.

V. Damian,
protopop.

Nr. 396/1917 (30) 3-3

Concurs.

Pentru întregirea parohiei de clasa a II-a **Bozas**, devenită vacantă prin mutarea parohiului la altă parohie, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele sunt cele fasonate în coala B pentru conțugr.

Cererele de concurs să se înainteze la subsemnatul oficiu protopresbiterial în termenul deschis, iar concurenții la acest post pe lângă observarea prescrierilor regulamentului parohial să se prezinte în comună la sf. biserică pentru a cânta, celebra, eventual a celebra și a face cunoștință cu poporul.

Geoagiu-Algyógy, 24 Ianuarie 1918.

Oficiul protopresbiterial gr.-ort. rom. al Geoagiului în conțelegere cu comitetul parohial concernent.

Ioan Popovici,
protopop.

Publicațiune.

Se esarândează cu 1 Ianuarie 1919 o moșie de 415 jugare aflatoare în comitatul Alba-Inferioară.

Cu informațiuni servește: Iosif Iustin Hosszu, oficiant-agronom la Administrația Centrală Capitula în Blaj—Balázsfalva. (29) 3-3

Trăsură landau

în stare foarte bună, pentru doi cai, e de vânzare cu preț convenabil. Se poate vedea în Sibiu, Grabengasse 28.

„VIITORUL”

Institut de credit și de economii, societate pe acții în Ocna Sibiului (Vizakna).

Aviz.

Etalonul tuturor depunerilor dela institutul nostru a fost redus începând cu 1 Ianuarie a. c. cu 1/4%.

Ocna, la 21 Februarie 1918.

(35) 1-1

Direcțiunea.**Publicațiune.**

Se află de vânzare o moșie de cca 450 jugare catastrale în comitatul Alsófehér. — Informațiuni mai detaliate dă Iosif Iustin Hosszu, oficiant-agronom în Blaj (Balázsfalva). (32) 1-3

Cancelaria tehnică

a lui
Mihail Iltu, priminginer silvic
Nagyseben-Sibiu, Str. Șaguna Nr. 8

Efectuește măsurări (orase, domenii întregi, drumuri etc.) și compune planuri, prețu-este păduri și domenii întregi, primește afaceri urbariale. 4-12

În vătăcei

se primesc la fabrica de mașine

Sam. Wagner
3-3 (26) în Sibiu — Nagyseben.

Cumpărări și cetți**Calendarul de buzunar**

pe anul 1918

al Tip. „Poporul Român” din Budapesta.

Cel mai elegant și mai dragut calendar apărut anul anul acesta, de folos pentru soldați, economi, tineri, studenți, profeți, învățatori, cuprinzând un bogat material literar, poezii din război, povești, nuvele, îndrumări, măsuri și legi nouă despre ajutorul de stat, despre scumpierea biletelor de tren, despre nouăle ordinații date de guvern în chestia bucatelor, creșterii porcilor. Cari soldați pot fi retrași de pe front, sosirea trenurilor, căți alegători români vor fi în Ardeal. Apoi povestiri de toată frumusețe: «Prescurile Palagiei», de I. Septimiu Popa; «Inelul tiganului»; Poezii: «Viața»; «Mi-e frate»; «S'a dus a mea mândruță». Sfaturi practice pentru economi și soldați. Multe chipuri. Prețul numai 1 cor. 30 fil. cu portu cu tot.

Comandați cât de lute, altfel se vând toate, la «Poporul Român», Budapesta VII, Ilika utca 36. (27) 3-10

Caut**o casă sau locuință**

cu grădină și grajd

de închiriat în Sibiu

Adresa la: Administrația «Telegrafului Român». 3-3

A apărut și se află de vânzare la **Librăria Arhidiecezană**, din Sibiu-Nagyseben.

Adolf Harnack.

Monahismul,

idealurile și istoria lui

trad. de

Dr. Gh. Comșa.

Prețul unui exemplar e 1 Cor., cu portu postal, 1 Cor. 15 fil.

La «Librăria Arhidiecezană» în Sibiu — Nagyseben, se află de vânzare :

Casa dela Jerihon

omili și cuvântări bisericesti

de

Dr. Ioan Broșu.

Prețul: Cor. 6 + portu recom. 50 fil.

La «Librăria Arhidiecezană» în Sibiu — Nagyseben, se află de vânzare :

Dr. Petru Șpan

conferință cetită la conțesrul învățătorilor — rilor gr.-or. români din Biharia :

de

Nicolae Regman.

Prețul: 30 fil. plus portu postal 6 fil.

„Biblioteca Șaguna”

Redactată de Dr. I. Lupaș, Sălăjeț.

Nr. 16 — 36.

Mângăiați poporul!

Cuvântări bisericesti

de

Dr. Ioan Lupaș

și alți profeți din protopoplatul Sălăjeț.

Se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană în Sibiu-Nagyseben.

Prețul unui exemplar: 6000 cor. 250, legat cor. 3 —, portu 20 fileri.

Pictură bisericească și portrete

Aduc la cunoștință On. Public, că după un timp lung și greu întorcându-mă iarș în mijlocul familiei, primesc în lucrare orice **pictură în oleu**, în special **bisericească**: icoanostase, icoane și mărimi, cruci, reparaturi a tot felul de icoane și inoiri de icoanostase.

După fotografiile bune lucrez portrete până la mărimea naturală în creion (Confe) și în oleu.

Pentru lucrurile mele posed numeroase atestate de mulțumire.

Cerând sprijinul Onoratului Public românesc, semnez cu st. mă:

Nicolae Baciu, pictor

Agărbiclu-Szászegerbogy (Nagyküküllő megye).

3-6 (10)